

Gör Det Själv

SVÅRIGHETSGRAD:

När du har borrarat hål genom reglarna under terrassen och i väggen, ska du bara dra kablar – och det är lätt.

TIDSÅTGÅNG:

Du kan bli klar efter en halv dag, men det beror på hur många lampor du ska ha.

PRISBILD:

Cirka 1000 kr för transformatorn och 600–1000 kr per lampa beroende på storlek.

3 Vägglampa

Varför inte passa på att montera en vägglampa med LED-lampor, när du ändå håller på?

2 Golvlampor

De små lamporna i terrassgolvet längs räcket hjälper till att rama in terrassen.

MYSLJUS till terrass och altan

När mörkret sänker sig är det mysigt att kunna tända ett par lampor på terrassen. Om du väljer en sats med LED-lampor tar det bara ett par timmar att montera belysningen, och det bästa av allt: du får göra det själv!

Till skillnad från 230-voltslampor, som kräver besök av en elektriker om du vill ha dem utomhus, så får du själv montera och ansluta en 12-voltsbelysning. Väljer du en av de nya satserna med LED-lampor är det dessutom lekande lätt. Du ska förstås vara noggrann, tänka dig för och se till att både sladdar och lampor kopplas enligt medföljande anvisningar, så att det inte blir glappkontakt eller överslag.

Här monterar vi LED-lampor på tre olika ställen på en klassisk svensk träterrass. Om din terrass har sluten sockel orsakar den lite extra arbete för att du ska kunna dra kablar, men följ du våra tips i artikeln så klarar du det lätt.

1 Trapplampa

En lampa monterad i trappsteget minskar risken att snubbla när det har blivit mörkt.

Köp en komplett sats

Utbudet är tämligen stort, från kanonbilliga paket på varuhus till dyra och ofta formgivna lösningar i specialbutiker. Förhoppningsvis avspeglar priset också kvaliteten, men inte alltid. Vårt råd är att du väljer en komplett sats med transformator, lampor och sladdar.

1 Trappplampa

Kolla lampans diameter

innan du borrar hål för den. Det står i bruksanvisningen vilken hålsåg som passar, men vi kollar måttet med ett skjutmått.

VERKTYG

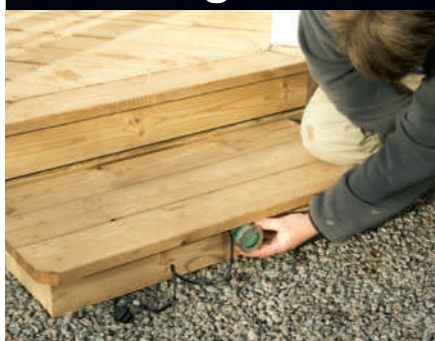
En vass hålsåg med centrum-borr ger perfekta hål. Men tänk på att bormaskinen ska vara stark, så att den orkar. En billig skruvdragare duger knappast att dra hålsågen med.

TIPS

Planera belysningen. Medan du ändå håller på att sätta upp lampor på terrassen, borde du passa på att göra en plan som omfattar all belysning utomhus. Då kan du köpa en transformator med kapacitet för alla lampor. Det sparar du en del på.

Montering

1 Mät noga och markera var lampan ska placeras. Om det går, kan du ev. ta bort plansteget, så att det blir lättare att komma åt med sladdar och verktyg.

2 Borra hål med hålsåg. Se till att hålla bormaskinen rakt för annars kommer lampan att sitta snett – och det kan se lite underligt ut om skenet pekar snett åt sidan.

3 Ta bort de brädor som behövs, om du inte redan har gjort det. Nu blir det lättare att dra kablar och att montera lampan i det borrarade hålet.

Sitter av sig själv

Trappplampan har satts fast i ett hål i sättsteget, och den sitter fast utan skruvar eftersom den precis passar i hålet och eftersom det finns utstickande plastflikar på lampan.

4 Tryck fast lampan. Det är inte nödvändigt att använda den medföljande monteringsringen. Om du hoppar över den blir det lättare att montera lampan i nivå med sättsteget.

5 Lampan sitter fast utan skruvar, och det beror på att utsidan av lamphuset är försett med plastflikar som sticker ut ett par millimeter. Hela lampan är inkapslad i plast och kan utan problem sitta ute i regn, fukt och snö.

2 Golvlampa

Rama in terrassen. Ljus kan användas till många saker. Här utnyttjar vi LED-lamporna till att skapa kontrast, så att kanten på terrassen markeras tydligt när lamporna är tända.

WWW

Hämta inspiration på nätet. Läs om de lampor vi monterar, och många fler än dem, på: www.in-lite.com

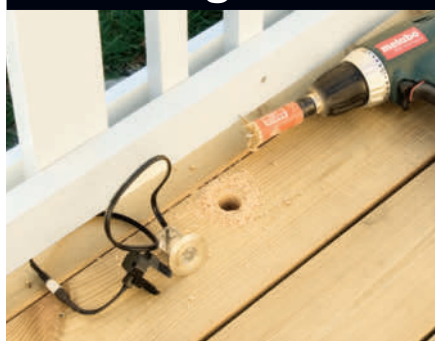
Är du osäker på arbete med el, tittar du på Elsäkerhetsverkets hemsida: www.elsak.se

MATERIAL

LED-lampor eller ljusdioder har betydligt lägre strömförbrukning än glödlampor och lysrör. Visserligen ger de mindre ljus men det kompenserar man för genom att samla flera ljusdioder i varje lampa. Alla våra lampor drar 9 watt – tillsammans!

Montering

1 Borra hål med en hålsåg som passar i storlek till de lampor du ska montera. Markera var du vill ha lamporna innan du borrar, så blir det lättare att fördela ljuset på terrassen.

2 Koppla bort lampan från skarvkopplingen, för annars kan du inte få ner den i hålet. Stick ner sladden och tryck fast lampan.

3 Pressa ner lampan i brädan. Se till att monteringsringen sluter tätt mot både bräda och lampa för annars "läcker" det ut ljus under ringen.

Skyddas av krage

De vågräta lamporna i golvet är försedda med en bred krage eller monteringsring som skyddar lampen. Det är en fördel när den sitter på ett sådant sätt att man kan råka trampa på den.

Vägglampan har monterats på väggen med ett par skruvar genom väggplattan.

3 Vägglampa

Utbudet blir hela tiden större och större och redan nu kan du komplettera golv- och trapplampor med vägglampor. Du kan också skaffa speciallampor för montering längs gångar och infarter. Om du köper lampor från samma tillverkare och ur samma system kan de kopplas till samma transformator. De kan också ställas in att tända och släcka samtidigt.

Dra kablarna själv

Nu fortsätter vi arbetet inomhus, där vi kommer att placera transformatorn, som alla lamporna kopplas till. Elektrikern har redan varit här och satt upp ett vanligt 230-volts uttag.

Det finns transformatorer som kan placeras utomhus, men i så fall måste du också ha ett jordat uttag utomhus.

Vi har valt att dra alla kablar i plaströr under terrassen. Det är inte nödvändigt men otroligt praktiskt. Dessutom minskar risken avsevärt att möss eller andra gnagare skadar kablarna.

1 Borra hål i väggen. Borra inifrån med förslagsvis 16 mm borrar. Välj borrar typ efter materialet i väggen. Du har förstås redan undersökt var du vill att kabeln ska dras in i väggen för att hamna rätt.

2 Stick in ett plaströr utifrån till transformatorn på insidan av väggen. Här kopplar vi på en 90-gradig böj för att möta röret från terrassen.

3 Dra ett elektrikerör (vp-rör) rätt igenom reglarna i de hål som du nu har borrar. Håll ett par cm avstånd mellan rören där du ska montera en lampa.
TIPS: Borra 18 mm hål så blir det lättare att sticka röret genom reglarna.

4 Mata in ett dragsnöre i rören i hela slingan. Den lilla böjliga fjädern ser till att det går lätt, men det kan vara besvärligt om slingan har många 90-gradiga böjar. Börja i slutet av slingan och stanna på utsidan av den vägg där transformatorn är.

5 När fjädern kommer ut tar du bort den och ersätter den med en ögla. Här fäster du kabeln och då blir det lättare att dra den genom alla rör.
TIPS: Det är bra att vara två om detta. En ska dra och en ska hjälpa till i andra änden.

6 Anslut lamporna. Plocka isär kontaktdonet där lampen ska anslutas, lägg sladden på plats och sätt ihop delarna. När du nu skruvar pressas två kontaktstift i botten på donet in i i sladden.

7 Vänta med att skruva fast brädorna. När lamporna har kopplats in, kan du skruva på terrassbrädorna igen. Men kolla först att lamporna lyser.
TIPS: Om någon lampa inte lyser kollar du att kontaktstiften inte har böjts.

8 Ställ in transformatorn. Denna modell kan ställas in på manuell tändning och släckning, aktiveras via skymningsrelä eller sensor. Du kan också ställa in hur många timmar du vill att lamporna ska och brinna.